

SAKPROSA I SKOLAN

EKDALASKOLAN

Varför

- ◆ SO är ett texttungt ämne
Eleverna behöver lära sig metoder att arbeta med text.
- ◆ Visa konkreta exempel på välskriven fördjupande och undersökande text.
- ◆ Fördjupning och förkovran i ämnet som komplement till läroboken.

PETER ENGLUND

BREV FRÅN NOLLPUNKTEN

HISTORISKA ESSÄER ATLANTIS

»Brev från nollpunkten
drabbar läsaren som ett knytnävsslag i magen:
det är en stark och angelägen bok om vår tid.«
Yukiko Duke i GT

Genomförandet

- Momentet "världskrigen"
- Ämnesintegrering SO/SV
- På rundtur i labbet
- Hela momentet ca 8 veckor
- Läsandet blev en del av helheten
- Läste både hemma och i skolan

Pedagogens roll

- ◆ Gemensamma genomgångar och diskussioner av texten. Modelläsning.
- ◆ Diskussioner i mindre grupper.
- ◆ Delvis recíprok undervisning: reda ut oklarheter, ställa frågor och sammanfatta.

Exempel på hur vi arbetade

- ◆ ”Titta på fotot på denna man. Vem är mannen på bilden?” (Bildanalys)

”Kurt Gerstein var en osannolik ss-man. Det enda som talade för honom var fysiken. Han var lång, hade stålgrå ögon, ett uttryckslöst ansikte, en hård, befallande röst och bar håret kortkrat på sidorna och i nacken. Civilklädd blev han ibland tagen för en Gestapoman, men väl iförd den döds-kalleprydda uniformen förlorade hans mörka och hemlighetsfulla aura mycket av sin kraft. [...] ...fickorna bågnade av snask och i det stängda pistolhölstret satt ... en klädborste.”

- Peter Englund På rundtur i labbet

Fler exempel

- ◆ I ett avsnitt fick Gerstein bevittna en avrättning med gaskammare. Diskussion om varför han var där och varför det är med i texten.
- ◆ Texten innehåller många svåra ord och meningsbyggnader för eleverna i åk9. En hel lektion gick till att diskutera orden "social ingenjörskonst" och "socialdarwinism".

Lärdomar

- ◆ Samarbete mellan ämnena är nödvändigt för att få tiden att räcka till. Svåra texter tar tid.
- ◆ Svenskan har verktygen att hjälpa eleverna med de tunga SO texterna, t.ex. genom textsamtal.
- ◆ Insikter om vad som kan göra facktext svår. Ordval, textstruktur, perspektivbyten och referenser mm.
- ◆ Vi upplever att eleverna blev bättre på att skriva egna texter och att läsintresset ökade för några.

Några frågor?

- ◆ Kontakta

johanna.pettersson@harryda.se

linus.rydberg@utb.harryda.se